

**Tillægsudtalelse om transitten gennem tredjelande:
Schweiz, Østrig og Jugoslavien⁽¹⁾**

(89/C 23/14)

Det økonomiske og sociale Udvalgs præsidium besluttede den 27. september 1988 under henvisning til forretningsordenens artikel 20, stk. 3, at udarbejde tillægsudtalelse om transitten gennem tredjelande: Schweiz, Østrig og Jugoslavien.

Det forberedende arbejde henvistes til ØSU's sektion for transport og kommunikation, som udpegede G.B. Cavazzuti til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 9. november 1988.

Det økonomiske og Sociale Udvalg (ØSU) vedtog på sin 260. plenarforsamling, mødet den 24. november 1988 enstemmigt følgende udtalelse.

1. Indledning

1.1. Gennemførelsen af det indre marked og udformningen af en fælles transportpolitik kræver en varig løsning på problemerne i forbindelse med EF-landenes transittrafik gennem Schweiz, Østrig og Jugoslavien. De hindringer, som disse lande lægger i vejen for navnlig vejtransporten på deres områder, betyder, at samhandelen mellem EF-landene og fri udveksling af transportydelser hæmmes.

Fjernelsen af disse hindringer, også selv om den kun måtte ske etapevis, er af betydning for samtlige EF-lande, og er dermed et egentlig fællesskabsanliggende og den vigtigste motivationsfaktor i de bilaterale forhandlinger mellem EF og de tre transitlande. Det er et spørgsmål af afgørende betydning, for det må fastslås, at gennemførelsen af et enhedsmarked i 1992 bringes i fare, hvis ikke der opnås afvejede og rimelige løsninger på dette problem.

1.2. Rådet gav den 7. december 1987 Kommissionen tilladelse til at indlede den første forhandlingsfase med de tre lande. I denne fase skulle problemerne først og fremmest blotlægges og mulige løsninger angives. Derudover skulle de egentlige forhandlinger om de vigtigste spørgsmål forberedes.

2. ØSU's bemærkninger

2.1. ØSU gav i sin initiativudtalelse af 23. marts 1988⁽¹⁾ (ordfører: Cavazzuti) udtryk for sine synspunkter herom. ØSU satte ikke spørgsmålstegn ved det enkelte lands ret til at udøve sin suverænitæt på eget territorium efter egne regler, men fastslog klart, at »det er via forhandlinger — og ikke på anden måde — at dette spørgsmål skal løses for at få reetableret de fundamentale ligheds- og ikke-diskrimineringsbetingelser for transittransport af EF-varer på tredjelandes territorium«.

ØSU vil gerne punkt for punkt bekræfte holdningen og tankegangen i denne udtalelse samt de særlige bemærkninger, som er fremsat i denne.

2.2. Kommissionen har nu afsluttet den sonderende fase i transitforhandlingerne og anmoder Rådet om at få et nyt mandat, så anden fase i forhandlingerne med Østrig, Schweiz og Jugoslavien kan indledes og bringes til afslutning inden 31. december 1989.

2.3. Sektionen for transport og kommunikation er blevet grundigt orienteret om resultaterne af første forhandlingsfase på sit møde den 12. oktober 1988. Kommissionen redegjorde ved den lejlighed indgående for EF's globale strategi og holdning i transitproblematikken samt for de konkrete forslag, som den agter at fremsætte i anden forhandlingsfase med hvert af de tre transitlande, for at opnå en afbalanceret løsning på de forskellige problemer.

2.4. ØSU konstaterer med megen tilfredshed, at Kommissionen har fulgt en linje, som fuldt og helt stemmer overens med den generelle tankegang og de ønsker, som kom til udtryk i ovennævnte udtalelse. ØSU glæder sig navnlig over, at EF har indtaget en fast og beslutsom holdning i forhandlingerne, i hvilke EF i øvrigt har vist forståelse for og vilje til konkret samarbejde.

2.5. ØSU konstaterer, at der er store problemer i forbindelse med EF's transittrafik gennem Østrig, Schweiz og Jugoslavien såvel for de nævnte tre lande som for EF. Det er nødvendigt at respektere alle partners forhandlingsautonomi og undgå, at der opstår uklarheder med hensyn til rækkevidden af de resultater, der arbejdes henimod. Der må derfor føres separate, men samtidig koordinerede forhandlinger med de tre berørte lande, og det skal helst ske sideløbende. Hertil kommer, at problemerne — om end situationen er analog, og visse aspekter hænger indbyrdes sammen — er specifikke for hvert land.

2.6. Det bemærkes, at repræsentanterne for det rådgivende udvalg af Den europæiske Frihandelssammenlutning på mødet i Berlin den 13. og 14. oktober 1988 gav udtryk for ønsket om, at forhandlingen af EF's transittrafik, for så vidt angår kompetencespørgsmålet,

⁽¹⁾ EFT nr. C 134 af 24. 5. 1988.

skulle tage form af en dialog mellem EF og EFTA. Det må imidlertid med beklagelse konstateres, at de politiske og juridiske forudsætninger for, at EFTA kan optræde som fuldgyldig forhandlingspartner, tilsyneladende ikke er til stede.

2.7. De principielle problemer, som er blevet registreret i første fase af forhandlingerne med de tre nævnte lande, kan opsummeres således:

2.8. Jugoslavien

2.8.1. ØSU konstaterer med tilfredshed, at Jugoslavien i det store og hele er fuldt indstillet på at optræde som transitland og på at finde afbalancerede løsninger på de deraf følgende problemer. Jugoslavien giver dog ikke disse problemer absolut prioritet og mener derfor, at de bør ses i sammenhæng med transportrelationerne mellem EF og Jugoslavien som helhed.

2.8.2. Tanken om at behandle transportproblemerne under ét er afgjort tillokkende, men kan resultere i for mange delaftaler, uden at der opnås ordentlige løsninger på de mest aktuelle og centrale problemer. ØSU mener, at Kommissionens mål på kort sigt i anden forhandlingsfase med Jugoslavien må være en løsning på de specifikke problemer, der knytter sig til transittrafikken. Spørgsmålet om gradvis integration af Jugoslavians transportsystem og -politik skal ikke lades ude af betragtning på dette stadium; men det bør tages op senere og behandles i et mere langfristet perspektiv.

2.8.3. ØSU konstaterer, at Jugoslavien på transportområdet prioriterer infrastrukturudvikling (bane og vej) øverst. Da infrastrukturudvikling også tjener EF-transittrafikkens interesser, vil det være hensigtsmæssigt, at EF undersøger alle tænkelige muligheder for EF's finansielle deltagelse i opbygningen af disse infrastrukturer, og det skal ske på langt mere smidige betingelser, end det er tilfældet på nuværende tidspunkt.

2.8.4. ØSU mener endvidere, at de to parter fremover nøjere bør drøfte de eksisterende eller kommende juridiske mekanismer, på grundlag af hvilke der vil kunne oprettes blandede private/offentlige virksomheder til varetagelse af anlæggelse og forvaltning af visse transport-delinfrastrukturer i Jugoslavien.

2.9. Østrig

2.9.1. I Østrig er man fuldt og helt indstillet på forhandling og til at deltage aktivt i gennemførelsen af EF's indre marked.

2.9.2. ØSU konstaterer, at Østrig har accepteret en stor del af den vejtransittrafik fra EF, som på nuværende tidspunkt omledes som følge af schweiziske foranstaltninger, og at denne trafik, som især benytter nord/

syd-aksen (Brenner), ikke bør øges udover det niveau, som den var nået op på, da forhandlingerne indledtes.

2.9.3. ØSU mener i den forbindelse, at overholdelsen af *stand still*-princippet, for så vidt angår de værdier, der var tale om i 1987/1988, kunne tjene som reference i forhandlingerne. *Stand still*-princippet bør naturligvis også overholdes af EF, specielt i forbindelse med visse væsentlige aspekter såsom vægt og dimensioner, hvorom der imidlertid er fremsat forslag eller er igangsat undersøgelser, i hvilke tendensen går i modsatte retning.

2.9.4. En bedre udnyttelse af kapaciteten i den kombinerede transport — som (navnlig i Schweiz) på nuværende tidspunkt ikke udnyttes fuldt ud — er ligeledes en mulighed, som fremover vil kunne bidrage til at reducere vejtransittrafikken gennem Østrig.

2.10. Schweiz

2.10.1. ØSU må, når det drejer sig om Schweiz, ud fra præcise og detaljerede oplysninger tilkendegive sin foruroeligelse over den øjeblikkelige situation, den forventelige udvikling og de konsekvenser, dette kan få for samhandelen mellem EF-landene.

2.10.2. Med henblik på en løsning af vejtransittrafikkens afgørende problem foreslår Kommissionen skabelsen af en vejkorridor for transittrafik, som inden for bestemte grænser skal kunne benyttes af lastvogne på 40 t. ØSU anmoder Kommissionen om at bekræfte og fastholde denne strategi.

2.10.3. Eventuelle løsninger på de øvrige problemer i forbindelse med infrastrukturer, grænsepassage, miljøbeskyttelse, markedsadgang og anvendelse af kombineret transport (hvor der er underudnyttelse) kan kun findes, hvis jernbaneselskaberne og Schweiz fremsætter konkrete forslag, specielt med hensyn til den kombinerede transport.

3. Konklusioner

3.1. ØSU godkender de store linjer i EF's strategi for anden forhandlingsfase og anmoder om at blive orienteret om resultaterne af disse forhandlinger, som må afsluttes så hurtigt som muligt og sikres et heldigt udfald, da de er af afgørende betydning for gennemførelsen af det indre marked.

3.2. ØSU tilslutter sig uforbeholdt tanken om, at der i tilfælde af alvorlige vanskeligheder i forhandlingerne med et transitland overvejes »gensidighedsforanstaltninger«, og at sådanne i så fald kommer til at omfatte et bredere spektrum af det pågældende lands generelle forbindelser med EF.

4. I betragtning af de principielle problemer, som også forhandlingerne allerede har blotlagt, er det ØSU's opfattelse, at tiden nu må være inde til at igangsætte

indgående overvejelser over EF's transportpolitik, da resultaterne af den hidtil førte politik ikke altid har været lige strålende.

Bryssel, den 24. november 1988.

Alberto MASPRONE

Formand for

Det økonomiske og sociale Udvalg

Udtalelse om:

- forslaget til Rådets direktiv om indesluttet anvendelse af genetisk modificerede mikroorganismer, og
- forslaget til Rådets direktiv om udsætning i miljøet af genetisk modificerede organismer⁽¹⁾

(89/C 23/15)

Rådet for De Europæiske Fællesskaber besluttede den 30. maj 1988 under henvisning til EØF-traktatens artikel 100 A at anmode om Det økonomiske og sociale Udvalgs udtalelse om de ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til ØSU's sektion for miljø-, sundheds- og forbrugerspørgsmål, som udpegede Klaus Benedict von der Decken til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 8. november 1988.

Det økonomiske og sociale Udvalg (ØSU) vedtog på sin 260. plenarforsamling, den 24. november 1988 enstemmigt, følgende udtalelse.

Selvom de to forslag helt klart hænger sammen, har de forskellige anvendelsesområder og rejser forskellige problemer. De behandles derfor hver for sig i den rækkefølge, de præsenteres i.

1. Forslaget om indesluttet anvendelse

1.1. *Generelle bemærkninger*

1.1.1. Det foreliggende forslag opfylder kravet om at få harmoniseret de forskellige bestemmelser i medlemsstaterne. ØSU støtter dette forslag, men fremsætter dog følgende bemærkninger.

1.1.2. »*In-vitro* rekombinering af gener«, eller hvad der i dag går under betegnelsen gensplejsning, har siden 1972 haft sin faste plads i den biologiske, biokemiske og medicinske forskning. Denne teknik udnyttes ligeledes i stigende grad i industrien og landbruget.

Dens udvikling var i begyndelsen omfattet af meget strenge retningslinjer, som de berørte videnskabsmænd selv havde foreslået og udarbejdet. Efterhånden som man fik flere og flere erfaringer, blev retningslinjerne tilpasset den nye viden. Generelt betød dette en lempelse af restriktionerne.

1.1.3. Hovedformålet med disse retningslinjer, som gælder i alle lande, der driver forskning, har været at beskytte de personer, som er direkte involveret i eksperimenter eller industriel udnyttelse, og miljøet mod skader eller mulige skader. To foranstaltninger blev kombineret med hinanden for at sikre den størst mulige sikkerhed.

a) *In vitro*-rekombinering af gener og arbejde med gensplejsede organismer skal finde sted på de betingelser, som allerede har vist sig at kunne gøre arbejdet med mikroorganismer og især patogener risikofrit. Der kan trækkes på et omfattende erfaringsmateriale vedrørende arbejde med sågar stærkt patogene organismer, både i laboratorier og i indus-

⁽¹⁾ EFT nr. C 198 af 28. 7. 1988, s. 9-19.